

بررسی تاثیر رضایت بیمار در ضمان پزشک در حقوق ایران و لبنان

معصومه عبدالله نژاد

کارشناسی ارشد حقوق خصوصی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

چکیده

در حقوق لبنان و حقوق ایران، فقها و حقوقدانان تفاوتی بین اذن و اجازه و رضایت در اکثر موارد نگذاشته اند و این مفاهیم را بجای یکدیگر بکار برده اند و در واقع اذن بیمار اذن به معالجه و درمان است. در قوانین دو کشور مورد مطالعه، مصادیق خطا با نام های بی احتیاطی، بی مبالاتی، غفلت، عدم رعایت نظامات و .. (اهمال، رعونه، عدم الاحتراز، عدم مراعات القوانين و ...) شناخته شده اند و این اختلافات نظر وجود دارد که موارد مذکور، جنبه احصایی دارد یا تمثیلی؟ نظریه غالب آن است که جنبه تمثیلی دارد. در حقوق ایران و لبنان پزشکان در صورت بروز تلف یا صدمه به بیمار ضامن هستند اما این ضمان دارای استثناهایی نیز هست که در صورت احراز آن می تواند موجب براءت پزشک شود و اخذ رضایت یا براءت از بیمار قبل از درمان جزء این استثناهاست البته نقش رضایت و براءت بیمار در ضمان پزشک در دو کشور نسبی است یعنی زمانی رضایت به درمان در دو کشور مورد مطالعه منجر به اباحه عمل پزشک خواهد شد و موجب براءت پزشک از مسئولیت می گردد که پزشک مرتکب هیچگونه خطا و تقصیر و سرپیچی از اوامر قانونگذار نشده باشد و همچنین به قصد رهنیدن بیمار از درد و آلام ناشی از بیماری اقدام به درمان نموده باشد. در غیر اینصورت و ایراد صدمه به بیمار پزشک ضامن است و نمی تواند به رضایت بیمار استناد کند زیرا بیمار پزشک را به معالجه و درمان رضایت داده و وی را از خطرات ناشی از درمان به شرط داشتن علم کافی و رعایت همه اصول پزشکی در درمان و عدم خطا و تقصیر بری کرده و رضایت به طور مطلق به پزشک نداده است.

واژه‌های کلیدی: ضمان، مسئولیت، رضایت، تقصیر، ضمان پزشکی.